

UDHËZIM I PËRBASHKËT

Nr. 2, datë 15.11.2023

PËR NIVELIN KUFI TË ZHURMËS PËR NJË MJEDIS TË DHËNË DHE PËR FUSHËN E VEPRIMTARIVE EKONOMIKE-SHOQËRORE

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102 të Kushtetutës dhe në zbatim të pikës 2, të nenit 2 dhe nenit 29, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar, ministri i Turizmit dhe Mjedisit, ministri i Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale dhe ministri i Brendshëm

UDHËZOJNË:

1. Nivelet kufi të zhurmës, në zbatim të këtij udhëzimi, referojnë në vlerat udhëzuese sipas parashikimeve të Organizatës Botërore të Shëndetësisë (OBSH) për mjediset e dhëna, sipas aneksit 1, bashkëlidhur këtij udhëzimi dhe është pjesë përbërëse e tij.

2. Mjedis i dhënë, për qëllimet e këtij udhëzimi, ka kuptimin e mjedisit:

- a) jashtë banese;
- b) në brendësi të banesave dhe në brendësi të dhomës së fjetjes;
- c) jashtë dhomës së fjetjes;
- d) klasa mësimi, institucione-mjedise parashkollore (brenda);
- e) dhomat e fjetjes në parashkollor (brenda);
- f) oborri i shkollës, vendet e lojërave në shkolla;
- g) spitale, salla, dhoma (brenda);
- h) spitale, salla trajtimi/operacione;
- i) zona industriale, zona tregtare, qarkullim trafiku (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm);
- j) mjedisë publike (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm);
- k) ceremoni, festivale dhe argëtime;
- l) muzikë nëpërmjet kufjeve të dëgjimit;
- m) tinguj-zhurmë impulsive nga fishekzjarrët dhe armët e zjarrit;
- n) parqet natyrore dhe zonat e mbrojtura.

3. Subjektet që ushtrojnë veprimtari ekonomike apo sociale, të cilat lëshojnë zhurmë, marrin masa që niveli i zhurmës në mjediset, sipas pikës 2 të këtij udhëzimi, të mos tejkalojë nivelet kufi të përcaktuara respektivisht në aneksin 1, bashkëlidhur këtij udhëzimi.

4. Institucionet e ngarkuara për kontrollin dhe matjen e nivelit të zhurmës, me qëllim respektimin e nivelit kufi të zhurmës, të përcaktuar në këtë udhëzim, kryhen nga:

- a) Agjencia Kombëtare e Mjedisit;
- b) Policia e Shtetit;
- c) bashkia/policia bashkiake.

5. Agjencia Kombëtare e Mjedisit, në zbatim të këtij udhëzimi, ka për detyrë:

a) të kontrollojë instalimet e pajisura me leje mjedisi që janë burim zhurme, si dhe kantieret e ndërtimeve, që i janë nënshtruar procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis, në përputhje me përcaktimet e nivelit kufi të zhurmës të aneksit 1;

b) të kryejë matjet e nivelit të zhurmës në mjediset e përcaktuara në aneksin 1, bazuar në ankesat e paraqitura nga qytetarët, institucionet publike/private apo çdo subjekt tjetër i interesuar për instalimet dhe kantieret e përcaktuara në shkronjën “a” më sipër;

c) të kryejë matjet e nivelit të zhurmës, referuar përcaktimeve të Programit Kombëtar të Monitorimit të Gjendjes së Mjedisit.

6. Policia e Shtetit, në zbatim të këtij udhëzimi, ka për detyrë:

a) të kontrollojë, me pajisje të certifikuara për matjen e niveleve të zhurmës, veprimtaritë që janë burim zhurme nga muzika, si: lokale, bare, diskoteka, klube nate, restorante etj. Në këtë rast, matja kryhet në mjedisë publike, që cenohen nga burimi i zhurmës (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm si: rrugë, lulishte, trotuare, kënd lojërash, qendra sociale, muzeume, bibliotekat, libraritë, galeritë, etj.). Kur konstatohet tejkalim i nivelit të lejuar të zhurmës prej 85 LAeq (dBA) dhe/ose 110 dB LAmaz Fast (dB) në këto mjedisë, merr masa administrative, në përputhje me

parashikimet e nenit 32, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar;

b) të kryejë matjet e nivelit të zhurmës në mjediset e përcaktuara në aneksin 1, bazuar në ankesën e paraqitur nga qytetarët, institucionet publike/private apo çdo subjekt tjetër i interesuar. Nëse në mjedisin, të cilit i referohet ankesa, konstatohet tejkalim i nivelit të lejuar të zhurmës, të përcaktuar në aneksin 1, bashkëlidhur këtij udhëzimi, merr masa administrative në përputhje me parashikimet e nenit 32, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar.

7. Bashkia/ policia bashkiake, në zbatim të këtij udhëzimi, ka për detyrë:

a) të kontrollojë me pajisje të certifikuara për matjen e niveleve të zhurmës të gjeneruar nga veprimtaritë ekonomike apo sociale që janë burim zhurme, sipas përcaktimeve në aneksin 2, bashkëlidhur këtij udhëzimi, por pa u kufizuar. Në këtë rast, matja kryhet në mjedise publike, që cenohen nga burimi i zhurmës (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm si: rrugë, lulishte, trotuare, kënd lojërash, qendra sociale, muzeume, bibliotekat, libraritë, galeritë, etj.). Kur konstatohet tejkalim i nivelit të lejuar të zhurmës prej 85 LAeq (dBA) dhe/ose 110 dB LAmx Fast (dB) në këto mjedise, merr masa administrative, në përputhje me parashikimet e nenit 32, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar;

b) të kryejë matjet e nivelit të zhurmës në mjediset e përcaktuara në tabelën e aneksit 1, bazuar në ankesën e paraqitur nga qytetarët, institucionet publike/private apo çdo subjekt tjetër i interesuar. Nëse në mjedisin, të cilit i referohet ankesa, konstatohet tejkalim i nivelit të lejuar të zhurmës, të përcaktuar në aneksin 1, bashkëlidhur këtij udhëzimi, merr masa administrative në përputhje me parashikimet e nenit 32, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007, “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis”, të ndryshuar.

8. Udhëzimi nr. 8, datë 27.11.2007, “Për nivelet kufi të zhurmave në mjedise të caktuara” shfuqizohet.

9. Për zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohen Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Ministria e Brendshme, ministri i Shtetit për Pushtetin Vendor, Policia e Shtetit, bashkitë, Agjencia Kombëtare e Mjedisit dhe Policia Bashkiake.

Ky udhëzim hyjnë në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I SHËNDETËSISË DHE MBROJTJES SOCIALE
Albana Koçiu

MINISTËR I TURIZMIT DHE MJEDISIT
Mirela KUMBARO FURXHI

MINISTËR I BRENDSHËM
Taulant BALLA

ANEKS 1
NIVELET KUFI TË ZHURMËS PËR MJEDISE TË DHËNA

	Mjedisi	Efekti kritik në shëndet	LAeq (dBA)	Koha bazë (orë)	LAmx Fast (dB)
1	Jashtë banese	Bezdi (shqetësim) serioze gjatë ditës dhe mbrëmjes.	55	16	-
		Bezdi (shqetësim) i moderuar gjatë ditës dhe mbrëmjes.	50	16	-
2	Në brendësi të banesave Në brendësi të dhomës së fjetjes	Kuptueshmëri e bisedës dhe (bezdi) shqetësim i moderuar gjatë ditës dhe mbrëmjes.	35	16	-
		Prishja e gjumit natën.	30	8	-
3	Jashtë dhomës së fjetjes	Prishje e gjumit, dritare e hapur (vlera nga jashtë).	45	8	-
4	Klasa mësimi, institucione-mjedise parashkollore (brenda)	Kuptueshmëri e bisedës, vështirësi në kuptimin e informacionit,	35	Gjatë mësimit	-

		komunikimin e mesazhit.			
5	Dhomat e fjetjes në kopshte (brenda)	Prishje e gjumit.	30	Koha e gjumit	-
6	Oborri i shkollës, vendet e lojërave në shkollë	Bezdi (shqetësim) - (burime të jashtme).	55	Koha e pushimit	-
7	Spitale, salla, dhoma (brenda)	Prishja e gjumit natën. Prishja e gjumit ditën dhe në mbrëmje.	30 30	8 16	40 -
8	Spitale, salla trajtimi (brenda)	Ndikim në pushim, çlodhje.	# 1		
9	Zona industriale, tregtare, qarkullim trafiku (mjedis i jashtëm dhe i brendshëm)	Dëmtim dëgjimi.	70	24	110
10	Mjedise publike, të jashtme apo të brendshme	Dëmtim dëgjimi.	85	1	110
11	Ceremoni, festivale dhe argëtime	Dëmtim dëgjimi (klientët < 5 herë/vit).	100	4	110
12	Muzikë nëpërmjet kufjeve të dëgjimit	Dëmtim dëgjimi.	85 # 4	1	110
13	Tinguj – zhurmë impulsive nga fishekzjarrët	Bezdi (shqetësim), prishje gjumi, ndikim në pushim, çlodhje, dëmtim i dëgjimit (të rriturit).	-	-	140 #2
		Bezdi (shqetësim), prishje gjumi, ndikim në pushim, çlodhje, dëmtim i dëgjimit (fëmijët).			120 #2
14	Tinguj – zhurmë nga armët e zjarrit	Bezdi (shqetësim), prishje gjumi, ndikim në pushim, çlodhje, dëmtim i dëgjimit (të rriturit).			140 #2
		Bezdi (shqetësim), prishje gjumi, ndikim në pushim, çlodhje, dëmtim i dëgjimit (fëmijët).			120 #2
15	Parqet natyrore dhe zonat e mbrojtura	Prishje e qetësisë	#3		

Shpjegime

LA_{eq} (dBA) = Niveli ekuivalent i matur në shkallën A;

Koha bazë (orë) = Koha gjatë së cilës bëhet matja;

L_{max} Fast (dB) = Niveli i matur në shkallën A në mënyrën *Fast* (të shpejtë);

1 = Sa më e ulët që të jetë e mundur;

2 = Presioni zanor maksimal (L_{max} , fast) matur 100 mm larg veshit;

3 = Zonat e jashtme të qeta duhet të mbrohen dhe raporti i zhurmës hyrëse/shtesë me zhurmën e fonit natyral duhet të ruhet sa më i ulët që të jetë e mundur;

4 = Nën kufjet e dëgjimit, përshtatur me vlerat e fushës së lirë.

Vlerat udhëzuese të OBSH-së në tabelën më sipër janë të organizuara sipas mjediseve specifike. Kur identifikohen efekte të shumta negative shëndetësore për një mjedis të caktuar, vlerat udhëzuese vendosen në nivelin e efektit negativ shëndetësor më të ulët (efekti kritik shëndetësor). Një efekt negativ shëndetësor i zhurmës i referohet çdo përkeqësimi të përkohshëm ose afatgjatë të funksionimit fizik, psikologjik ose social, që shoqërohet me ekspozimin ndaj zhurmës. Vlerat udhëzuese përfaqësojnë nivelet e presionit të zhurmës që prekin marrësin më të ekspozuar në mjedisin e listuar.

Baza kohore për LA_{eq} për “ditën” dhe “natën” është përkatësisht 16 orë dhe 8 orë. Nuk jepet një bazë e veçantë kohore vetëm për mbrëmjet, por zakonisht, vlera udhëzuese duhet të jetë 5–10 dB më e ulët se për një periudhë 12-orëshe të ditës. Rekomandohen baza të tjera kohore për shkollat, parashkollorët dhe këndet e lojërave, në varësi të aktivitetit.

Efektet e ndryshme kritike shëndetësore janë të rëndësishme për mjedise specifike, dhe vlerat udhëzuese për zhurmën e komunitetit janë propozuar për çdo mjedis. Këto janë:

a) Banesat, duke përfshirë dhomat e gjumit dhe zonat e jashtme të jetesës;

b) Shkollat dhe parashkollorët, duke përfshirë dhoma për fjetje dhe kënde lojërash në natyrë;

- c) Spitalet, duke përfshirë repartet dhe dhomat e trajtimit;
- d) Zonat industriale, tregtare dhe tregtare dhe trafiku, duke përfshirë adresat publike, brenda dhe jashtë;
- e) Ceremonitë, festivalet dhe ngjarjet argëtuese, brenda dhe jashtë;
- f) Muzikë dhe tinguj të tjerë përmes kufjeve;
- g) Tinguj impulsesh nga lodrat, fishekzjarrët dhe armët e zjarrit;
- h) Jashtë në park dhe zona të mbrojtura.

Për të bërë një vlerësim të saktë të zhurmës, është e rëndësishme të kemi njëfarë vlerësimi të karakteristikave të burimeve të zhurmës mjedisore dhe të mënyrës se si zhurma përhapet prej tyre. Duhet të merret parasysh drejtimi i burimeve të zhurmës, ndryshueshmëria me kohën dhe përmbajtja e frekuencës.

Nëse këto janë në një farë mënyre të pazakonta, zhurma mund të jetë më shqetësuese sesa pritej. Llojet më të zakonshme të burimeve të zhurmës mjedisore janë të drejtuara dhe përfshijnë: zhurmën e trafikut rrugor, zhurmën e avionëve, zhurmën e trenit, zhurmën industriale dhe objektet argëtuese në natyrë (shih tabelën më sipër). Të gjitha këto lloje të zhurmave mjedisore gjenerohen nga burime të shumta, të cilat në shumë raste janë në lëvizje. Kështu, duhet të merren parasysh karakteristikat e burimeve individuale, si dhe karakteristikat e burimeve të kombinuara.

ANEKS 2 LISTA E VEPRIMTARIVE EKONOMIKE

1. Furrat e prodhimit të bukës apo produkteve të brumit;
2. Serviset e automjeteve, gomisteritë dhe pikat e larjes së automjeteve, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
3. Punishtet/veprimtaritë e saldimit të metaleve, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
4. Veprimtaritë e prodhimit/përpunimit të duraluminit, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
5. Veprimtaritë e përpunimit të mermerit dhe gurëve dekorativë, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
6. Veprimtaritë e prodhimit të mobilieve, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
7. Veprimtaritë që për shkak të natyrës së tyre përdorin vazhdimisht gjeneratorë/ventilatorë, të cilët lëshojnë zhurmë, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
8. Nyjat e fraksionimit të mineraleve, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
9. Prodhimi i betonit, llaçit, kollës, gëlqeres (parafabrikateve, blloqeve, paletave etj.), në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;
10. Punishtet e pijeve alkoolike, produkteve shtazore dhe bimore, në rastet kur nuk janë pajisur me leje mjedisi;

*Lista rishikohet në rast konstatimi të burimeve të tjera të zhurmës, si dhe në varësi të ankesave.